

Pełnomocnictwo do zawarcia umowy o zakazie konkurencji

Prawidłowe pełnomocnictwo do podpisania umowy o zakazie konkurencji w imieniu pracodawcy wpływa na ważność tej umowy, a więc ma oczywiście bardzo istotne praktyczne znaczenie dla ochrony interesów gospodarczych pracodawcy, w przypadku zaś zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy jest także bardzo istotne dla byłego pracownika z uwagi na niebagatelne często kwoty odszkodowania za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej.

W wyroku z 2 października 2003 r. (I PK 453/02) Sąd Najwyższy stwierdził, iż odrębna umowa o zakazie konkurencji w rozumieniu art. 101(1) § 1 kodeksu pracy to umowa niewchodząca w skład umowy o pracę, ale niekoniecznie odrębny, inny dokument. Sporządzenie „odrębnej” umowy o zakazie konkurencji może nastąpić w tym samym czasie i w tym samym dokumencie, co umowy o pracę, może to także nastąpić w oddzielnym dokumencie, w tym samym lub późniejszym czasie, jednakże w czasie trwania stosunku pracy. Sporządzenie jednego dokumentu jest dopuszczalne także w przypadku umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy zawieranej łącznie z umową o pracę. Nie znaczy to jednak, że zakaz ten (umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy) wchodzi do treści stosunku pracy jako element umowy. Umowa taka jest silnie związana ze stosunkiem pracy, jest to umowa prawa pracy, jest jednak umową odrębną, pochodną od stosunku pracy, ale odnoszącą się do czasu po jego wygaśnięciu. Klauzula konkurencyjna nie jest objęta umową o pracę, nawet wówczas, gdy zamieszczona jest w treści dokumentu, w którym umowę o pracę spisano.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uznał, iż nie można twierdzić, że pełnomocnictwo do zawarcia umowy o pracę obejmuje również - niejako z istoty rzeczy - upoważnienie do zawarcia umowy o zakazie konkurencji. Przyjmując, że są to dwie odrębne umowy, do zawarcia klauzuli konkurencyjnej potrzebne jest oddzielne pełnomocnictwo, przy czym oddzielność odnosi się do zakresu umocowania, a nie do dokumentu lub aktu udzielenia pełnomocnictwa. Z ustanowienia pełnomocnika do zawarcia umowy o pracę nie wynika upoważnienie tej osoby do zawarcia klauzuli konkurencyjnej. Byłaby to niedopuszczalna "nadinterpretacja" treści pełnomocnictwa, czyli rozszerzenie jego zakresu w drodze nieuprawnionej interpretacji oświadczenia woli. Zawarcie klauzuli konkurencyjnej z powołaniem się na umocowanie do zawarcia umowy o pracę oznacza przekroczenie granic umocowania pełnomocnika.

Świadomość „odrębności” umowy o pracę i umowy o zakazie konkurencji ma bardzo istotne znaczenie praktyczne w przypadku zawierania umów z członkami zarządu, dla których wymagana jest szczególna reprezentacja spółki (reprezentacja przez radę nadzorczą lub pełnomocnika powołanego uchwałą zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia, zgodnie z art. 210 §1 kodeksu spółek handlowych - spółka z o.o. oraz art. 379 §1 kodeksu spółek handlowych - spółka akcyjna). W ww. wyroku z 2 października 2003 r. (I PK 453/02) Sąd Najwyższy uznał, iż dla skutecznego zawarcia z prezesem zarządu spółki akcyjnej umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy nie jest wystarczające umocowanie do zawarcia z nim umowy o pracę, lecz konieczne jest odrębne umocowanie do zawarcia umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy z określeniem istotnych postanowień tej umowy.

Stanowisko, iż udzielenie pełnomocnictwa do zawarcia umowy o pracę nie jest równoznaczne z upoważnieniem do zawarcia umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy zostało potwierdzone także w wyrokach Sądu Najwyższego z 2 grudnia 2004 r. (I PK 80/04) oraz z 28 kwietnia 2010 r. (I PK 208/09).

Reasumując:

- **umowa o zakazie konkurencji jest umową odrębną od umowy o pracę, nawet jeśli są zawarte w jednym dokumencie,**
- **do zawarcia umowy o zakazie konkurencji potrzebne jest oddzielne pełnomocnictwo, przy czym oddzielność odnosi się do zakresu umocowania, a nie do dokumentu lub aktu udzielenia pełnomocnictwa,**
- **zawarcie klauzuli konkurencyjnej z powołaniem się na umocowanie do zawarcia umowy o pracę oznacza przekroczenie granic umocowania pełnomocnika.**

radca prawny Miłosz Hady